

Verslag cursus 'Organiseer Jezelf'

Cursusdag 2, 15 juni 2013

Van Der Valk Hotel Schiphol A4 (09.00 – 17.00)

Het Jongeren netwerk Visserij organiseert met Stichting Prosea deze driedaagse cursus, met als doel om de jonge visserijondernemer communicatie-tools aan te leren. Daarnaast wordt tijdens de cursus gewerkt aan visieontwikkeling en doelstellingen die de jonge ondernemers aan zichzelf én het Jongeren netwerk stellen.

De derde workshop (6 juli 2013) is alleen voor deelnemers die ook bij de eerste en/of tweede cursusdag aanwezig waren.

Aanwezigen

Cursisten	Afwezig met kennisgeving	Organisatie
Frits van Dellen	Albert de Vries	Sarah Verroen
Hans Tanis	Henk Bais	Marieke Verweij (ProSea)
Flerik Kramer	Max Bakker	Eric Versteegh (acteur)
Lub van Slooten	Stefan Tijssen	
Neil van Leeuwen	René Sperling	
Rick Halma		

Er waren minder deelnemers dan bij workshop 1 (25 mei 2013), vanwege ziekte en overweeke reizen. Hier is niks aan te doen, maar er werd wel opgemerkt dat het jammer was gezien het doel van de tweede cursusdag, het formuleren van gezamenlijke doelstellingen. Er is afgesproken dat het verslag rondgaat, waarbij gezamenlijke doelstellingen, zoals tijdens de dag geformuleerd, de volgende cursusdag gekozen worden.

Je referentiekaders zijn bepalend voor hoe je iets hoort

Subsidie? Doe mij maar risicodragend krediet.

Zonder goed te communiceren kan je niet samenwerken

Teveel verdeeldheid

KOFFIE

Trendwatchers

**We zijn voedselproducenten, vissers,
maar vooral voedselproducenten**

We moeten
veranderingen
bespreekbaar
maken

We willen meer weten van economie
en bedrijfsplannen maken

**Je neemt iets serieus als je het gevoel hebt
dat je zelf serieus genomen wordt.**

Contact leggen

Wat hebben we gedaan tijdens de tweede cursusdag?

Tijdens eerste dag is er veel gereflecteerd op processen in de sector en persoonlijke doelstellingen. Deze tweede dag borduurt daar op voort, alleen in plaats van individuele doelstellingen, zijn we deze keer verder gegaan met de vraag 'Wat willen we en kunnen we, gezamenlijk bereiken?'.

We begonnen met een vragen- en opmerkingenronde om te kijken of er nog iets gebeurd was in de tijd tussen workshop 1 en 2, waarbij je de lessen van workshop 1 toegepast hebt. Dit was bij meerderen het geval. Eén van de bestuursleden kreeg te maken met een discussie via sociale media. Er was iemand die ongegronde kritiek had op een bepaalde visserijmethode. Hoe ga je daar online mee om? Het bestuurslid in kwestie heeft dit goed opgelost, door:

- Advies te vragen aan het Jongeren netwerk en de Kadergroep Visketen
- Rustig en beleefd te blijven
- Er een positieve draai aan te geven door de persoon in kwestie aan boord uit te nodigen om in persoon de discussie aan te gaan en zelf te kijken hoe de visserijmethode werkte.

Deze manier van oplossen is goed toe te passen op veel situaties. Sociale media is geen goede plek voor een discussie, vaak onpersoonlijk en ongenueanceerd. Door iemand aan boord uit te nodigen, stel je je open op en geef je de ander de kans om iets te leren.

Pittig dagje

De tweede cursusdag was pittiger voor deelnemers dan de eerste. Doordat er gekeken moest worden naar doelstellingen, ging het al snel over zaken waar aan gewerkt moet worden in de sector, dingen die niet goed gaan in de visserij. Een moeilijk onderwerp want uiteindelijk gaat het om het vaststellen van wat de speerpunten worden, zonder te verdrinken in discussies over hoe en waarom dingen mis gaan. Het helpt tijdens dit soort discussies om het doel van de discussie voor ogen te houden, dus niet 'waarom deugt een beleidsmaatregel niet', maar 'is het aan ons om aan te kaarten dat er iets niet deugt'.

Door de pittige discussies kwamen wel interessante uitspraken naar boven. Zo werd er gesproken over de mogelijkheid dat de (kotter)visserij toe gaat naar vlootbeheer via rederijen in plaats van familie- en eigen beheer. Een onderwerp wat voor velen onderhevig is aan trots en traditie.

Er werd duidelijk uitgesproken tégen subsidies. Geld moet geen 'cadeautje' zijn, daar wordt je makkelijk van. Een aanzienlijk aantal jonge deelnemers had liever steun in de vorm van risicodragend krediet. Zo moet je zorgen dat je investering loont en geld oplevert. "Wij willen graag werken voor ons geld en dragen dat op die manier ook uit."

Ook keek men kritisch naar eigen sector, met name vanwege de discardban. In het Manifest Discardban NEE, van de Nederlandse Vissersbond, staat het volgende:

In eerste instantie is er nauwelijks reactie van de vissers geweest op het invoeren van een aanlandplicht. Dat is simpelweg te verklaren omdat de vissers een andere werkelijkheidsconstructie hebben. Men heeft het niet als werkelijkheid geselecteerd (wie heeft dit zo ‘achter een bureau’ kunnen bedenken?) en vervolgens negatief gewaardeerd.

Hoe kan het toch dat de visserij niet eerder heeft gereageerd? Een harde spiegel werd voorgehouden toen het onderwerp vissenwelzijn ter sprake kwam. Wat destijds gebeurde met de aanlandplicht, moet men van leren en waken, wat betekent dat bijvoorbeeld een discussie over vissenwelzijn nu gevoerd moet worden ondanks het feit dat dat misschien tegenstrijdig is met gevoelens aan boord.

Een deelnemer merkte op: “In de afgelopen 30 jaar ging het 20 jaar heel goed, maar die laatste 10 jaar hebben de generaties boven ons teveel gehoopt dat het bij zou trekken en daardoor te weinig initiatief genomen. Misschien ligt daar een taak voor de jongeren. Verandering bespreekbaar maken en trends opmerken en aankaarten”.

Een pittige klus en een pijnlijke realisatie, maar wel iets waar we wat mee kunnen.

Vaststellen van doelstellingen Jongeren-netwerk

De vorige keer hebben de deelnemers huiswerk meegekregen, ze moesten o.a. een korte presentatie van 2 minuten, een zogeheten ‘elevatorpitch’ voorbereiden, met als onderwerp: Waar denk jij dat het Jongeren-netwerk over 2 jaar staat. De zes presentaties hadden een aantal overeenkomsten

- Ze gingen er allemaal van uit dat het Jongeren-netwerk over 2 jaar nog bestaat
- Een goed georganiseerde grote groep
- Jongeren leveren een bijdrage aan hun eigen toekomst en imago
- De sector draait op ondernemerschap

Ook moesten de deelnemers twee mensen in de vissector interviewen over de rol die zij voor het Jongeren-netwerk weggelegd zagen. Daar kwam uit dat externen een rol voor het Jongeren-netwerk weggelegd zien in het zichtbaar maken van wat de jeugd wil en het verbeteren van de (onderlinge) samenwerking. Het imago van de visserij werd ook meermaals genoemd, we moeten zorgen dat ‘visserman’ opgenomen wordt in het rijtje ‘brandweerman, president en superheld’ wanneer je aan kinderen vraagt wat ze willen worden. Daarnaast kan het Jongeren-netwerk een rol spelen in het wegwijs maken in het speelveld van de visserij en ervoor zorgen dat vernieuwing op gang blijft. Er was ook iemand die niet goed wist wat het Jongeren-netwerk deed, er valt dus nog winst te behalen op het gebied van bekendheid. Voor de rest was iedereen die ernaar gevraagd werd heel positief over het netwerk.

Naast wat ánderen zien als doelstellingen voor het Jongeren-netwerk, het natuurlijk het belangrijkste om zélf doelen en subdoelen vast te stellen. In groepen van twee zijn de deelnemers uiteen gegaan om subdoelen te bepalen, door constant de ‘waarom’ vraag te stellen. Waarom wil je iets? Is dat een taak voor het Jongeren-netwerk of voor een ander?

In het projectvoorstel staan al doelstellingen geformuleerd en het hoofddoel: *“Een bijdrage leveren aan een succesvolle visserijsector en een toekomst voor jonge vissers door het streven naar betrokkenheid, samenwerking, kennisuitwisseling, meningsvorming en het ontwikkelen van vaardigheden op het gebied van sectorontwikkeling op landelijk niveau onder jonge vissers tot 30 jaar oud.”* De vier pijlers van het netwerk zijn: Kennis, Contact, Betrokkenheid en Zichtbaarheid.

Maar er moeten nog concrete focus-punten onder. Dit lijkt makkelijker dan het is. Een veelvuldig terugkerend thema was de discardban. De discardban leeft heel erg, ook bij jonge vissers. Een maatregel waar veel discussie over is, en waar de jongeren iets mee (of tegen) willen doen. Maar is dit wel een taak van het Jongerenennetwerk? Om inhoudelijk mee te praten, moet je een gefundeerde mening hebben. Om die op te bouwen, moet je precies weten wat er speelt en leeft en dat is niet alleen uit eigen praktijkervaring (dat wat je ziet) maar je zult ook mee moeten lezen met de beleidsstukken en onderzoeken. Gezien het feit dat niet iedereen zin en/of tijd heeft om wekelijks stapels papier door te werken, het is al moeilijk om van alle email-nieuwsbrieven op de hoogte te blijven, is het niet heel realistisch om te denken dat dit gaat werken. Een doelstelling van het netwerk zou wel kunnen zijn om de belangenvertegenwoordiging binnen de visserij erop te wijzen dat het een thema is waar ook de jongeren prioriteit op leggen.

Door door te vragen op bepaalde onderwerpen, met name een eindeloze ‘waarom’ en de vraag ‘waarom zou het jongerenennetwerk dit moeten doen, zijn er andere organisaties van wie dit de taak is?’ kom je tot heldere haalbare doelstellingen.

Genoemde subdoelen voor het Jongerenennetwerk

Vanwege het ontbreken van 3 bestuursleden waaronder de voorzitter, is het stellen van prioriteiten uitgesteld tot de derde cursusdag op 6 juli.

- Contact leggen tussen vissers in verschillende regio's om zo problemen op te lossen
- Bijdragen aan een positief imago van de visserij
- Bijdragen aan samenwerking en samensmelting van de vele clubjes en organisaties
- Zorgen dat jonge vissers meer handvatten krijgen voor ondernemerschap
- Zichtbaarheid van de jonge generatie vergroten, binnen en buiten de sector
- Veranderingen bespreekbaar maken en als trendwatcher optreden

Communicatie

In deze workshop ging de communicatie les om de kracht van vragen stellen en luisteren.

We hebben een oefening gedaan met een plint, waarbij iedereen twee vingers uit moest steken. De plint werd op de vingers gelegd en gezamenlijk moest je de plint op de grond leggen, waarbij niemand contact mocht verliezen met de plint, maar dit alles zónder te praten. Doordat iedereen wel eens contact met de plint verloor, probeerde iedereen die plint aan te raken wat er toe leidde dat de plint in plaats van naar beneden, naar boven ging! Deze oefening is nog nooit in één keer gelukt!

Daarna werd de oefening herhaald, maar nu mocht je wel praten. Meteen nam iemand het voortouw en werd een plan gemaakt om de plint omlaag te krijgen (tot 3 tellen en dan naar beneden bewegen). Alsnog moeizaam, maar de plint kwam wel op de grond. Geleerde les? Je kan wel willen samenwerken maar zonder communicatie gaat het geheel mis!

Luisteren klinkt wellicht als iets wat vanzelfsprekend is, maar niets is minder waar. Door een paar oefeningen te doen werd dit des te duidelijker. Eric Versteegh was hierin leidend. Zo was er een oefening waarbij een kort verhaal voorgelezen werd, waarna een aantal vragen volgden. Iedereen had minimaal één vraag fout, maar de meesten hadden meer dan de helft fout. Vaak hoor je wat je onbewust wilt horen, je eigen referentiekader is bepalend voor hoe je luistert en wat je denkt dat de ander zegt.

Vragen stellen is een belangrijke tool in het voeren van een gesprek. Niet alleen verduidelijk je wat je denkt gehoord te hebben, maar je kan ook de toon van een gesprek ermee beïnvloeden of een gesprek jouw kant op draaien. Er zijn verschillende soorten vragen, behandeld werden:

- Open vragen
- Gesloten vragen
- Suggestieve vragen

Open vragen zijn vragen die meestal beginnen met de W-woorden: Waarom? Wie? Wanneer? Welke? Wat? en de -H van Hoe? Alternatieven hierop zijn er natuurlijk ook, zoals 'Tot in hoeverre' en 'In welke mate'. Door open vragen te stellen nodig je de ander uit tot vertellen. Mensen vertellen graag over hun zienswijze en ervaringen en het is dus een hele goede manier om informatie te krijgen.

Gesloten vragen zijn te beantwoorden met Ja of nee. Gesloten vragen beginnen met een werkwoord. Heb jij dit/dat gedaan? Ben jij daar geweest? Wil jij zus of zo? Gesloten vragen nodigen niet uit tot vertellen. Het is een hele gesloten manier van gesprek voeren en veroorzaakt makkelijk een pijnlijke stilte, maar ook als je met iemand praat die misschien niet wil praten, dan is het stellen van gesloten vragen een makkelijke mogelijkheid voor die ander om je vragen kort te beantwoorden.

Suggestieve vragen zijn eigenlijk een verkapte manier van jouw mening doordrukken op een ander. Eric Versteegh oefende dit met één van de deelnemers en het gesprek werd heel snel vervelend. Voorbeelden van suggestieve vragen zijn: “Vind je ook niet dat?” “Je bent het vast wel met me eens dat....”. Deze manier van vragen stellen wordt vaak toegepast bijvoorbeeld in de politiek, maar voor degene die moet antwoorden is het een hele vervelende manier van gesprek voeren én je krijgt ook niet de mening van de ander te horen. Je krijgt alleen je eigen mening terug.

Toch zelf ook meedoen en –denken?

Je kan helaas niet meer instromen met deze cursus, maar de lessen die we hieruit leren nemen we mee in al onze activiteiten. Wil je zelf ook meedoen en jezelf verder ontwikkelen, als visser, voedselproducent en ondernemer? Doe dan mee met onze activiteiten. Voor vragen en opmerkingen zijn we bereikbaar via de mail (jongerennetwerk.visserij@hotmail.com), twitter ([@jnvisserij](https://twitter.com/jnvisserij)) en Facebook (www.facebook.com/jongerennetwerkvisserij). Zie voor mogelijkheden onze website: www.jongerennetwerkvisserij.nl.

JONGERENNETWERK
VISSERIJ